

DE LEGE ECCLESIAE FUNDAMENTALI CONDENDA. Zbornik radova na Španjolsko-njemačkom kongresu crkvenih pravnika održan u Salamanci od 20. do 23. siječnja 1972. Izdanje Instituto »San Raimundo de Peñafort«, Salamanca 1974. U nizu Monografias canonicas Peñafort, Num. 17.

Ovo je Zbornik radova o osnovnom, temeljnom zakonu Crkve s međunarodnog zborovanja crkvenih kanonista iz Španjolske i Njemačke u Salamanca od 20. do 22. siječnja 1972. godine. Ovaj međunarodni Zbor priredili su profesori španjolskog crkvenopravnog Instituta Sv. Raimundo Peñafort i crkvenopravnog Instituta Teološkog fakulteta u Münchenu, SR Njemačka.

U Zborniku je najprije donešen cjeloviti ispravljani tekst, textus emendatus, *osnovnog zakona Crkve* pod naslovom *Schema Legis Ecclesiae fundamentalis episcopis oblatum* (str. 11—46). Ta je shema podijeljena na tri poglavlja: 1) *Ecclesia seu de populo Dei*. Ovo je poglavlje podijeljeno na dva članka, artikula, i to Articulus 1) *De Christi — fidelibus omnibus* (can. 3—30) i Articulus 2) *De hierarchia in Ecclesia constituta* (can. 31—50). Poglavlje II: *De Ecclesiae muneribus*. Ovo je poglavlje podijeljeno na tri članka, artikula. Articulus 1) *De Ecclesiae munere docendi* (can. 54—62); Articulus 2) *De Ecclesiae munere sanctificandi* (can. 62—74); Articulus 3) *De Ecclesiae munere regendi* (can. 75—83). Poglavlje III: *De Ecclesia et hominum consortione*. Ovo treće poglavlje sadrži 12 kanona (can. 84—95).

Slijedi izvrstan članak o smislu i o svrsi osnovnog crkvenog zakona (*De legis Ecclesiae fundamentalis condendae sensu et fine*), što ga je napisao Klaus Morsdorf, profesor crkvenog prava Teološkog fakulteta Münchenskog sveučilišta (str. 47—61). — Slijedi članak od Lea Scheffczyka o eklesziološkim problemima osnovnog crkvenog zakona (*Problemata legis fundamentalis ecclesiologicala*, str. 65—72). — O raznim juridičkim pitanjima sustavno je pisao Thomas Garcia Barberena (*Quaestiones systematico-iuridicae de lege Ecclesiae*

fundamentali), str. 75—87. — O osnovnim pravima čovjeka kao čovjeka, Crkve kao zajednice ljudi i vjernika koji sastavljaju Crkvu i u njoj žive govorili su na Zborovanju odnosno napisali članak Josef Gimenez i Martinez de Carvajal (*Jura fundamentalis in schemate legis fundamentalis Ecclesiae*, str. 91—116). U tom poglavlju nije učinjen neki potpuni studij tih prava nego su nabačena pitanja za diskusiju i razgovor. — Mladi jurista Eugenio Corecco, profesor crkvenog prava u Fribourgu, CH, govorio je o strukturama raznih službi u Crkvi prema tom osnovnom Zakonu (*Structura ministeriorum in lege fundamentalis*, str. 119—138). Taj je rad izvanredno jasan, pregledan i bogat sadržajem. — Zaključni je članak odnosno predavanje općenito o tom osnovnom zakonu Crkve a održao ga je Lamberto de Echeveria (str. 139—147).

Ovaj je Zbornik namijenjen prije svega pravnicima a izvanredno će dobro doći i svim svećenicima koji sa zanimanjem prate zbivanja u Crkvi, prate obnovu Crkvenog zakonika. Zbornik je pisan latinskim jezikom, a vjerujem da će ga svatko moći naručiti za 200 pezeta preko Instituta San Raimundo de Peñafort, Apartado 116, Salamanca, España.

Vojko A. Humski

ZEMZEM. List đakčkog udruženja G. H. Medrese »Gazi Husrevbeg«, Sarajevo, Veljača 1974. Muharrem 1394.

Već godinama našoj Bogoslovskoj smotri braća Muslimani iz Sarajeva šalju svoj list *ZEMZEM*. Nismo u mogućnosti da na stranicama BS prikazemo sve časopise koji u našoj zemlji izlaze s vjerskom tematikom, ali budući da se radi o listu naše muslimanske braće iz BiH koji nam oni tako redovito šalju, željeli bismo naše čitaoce barem ukratko upoznati s tim listom.

Zemzem je glasilo đakčkog udruženja G. H. Medrese »Gazi Husrevbeg« u Sarajevu. Izlazi već 7. godinu. Na stranicama tog lista pojavljuju se

članci iz muslimanske teologije, često puta prevedeni od pokojeg muslimanskog teologa. Tako je u ovom zadnjem broju vrijedan članak od Muhameda Beheja, *Staro i novo u okviru orijentacije*, u kojem autor nastoji posadašnjiti poruku Kurana, svete knjige muslimanske. Kuran sadrži Alahovu uputu koja ne trpi nikakve promjene, ne mijenja se u svojoj biti i osnovi. I vjera se u osnovi ne mijenja. Njen je zadatak uvijek isti, naime da vodi ljudsku prirodu, da njome upravlja i pomaže joj. — Koga zanima muslimansko stanovište o Božjoj poruci i o vjeri te o drugim pitanjima muslimanske vjere dobro će mu doći ovaj časopis, jer će prateći taj časopis moći upoznati sadržaj muslimanske vjere. Dobar je članak i o knjizi Kurana osobito o tome kako se on obraća *razumu, savjesti i suosjećanju*. O *značenju religije danas* napisao je izvrstan članak Fikret Karčić. Taj je članak zapravo nastao na osnovi autorova razgovora s mladeži u Domu omladine u Beogradu 17. i 18. svibnja 1973. Vrijedno je još spomenuti i jedan kazuistički doprinos, članak *Nedima El-Džisra*:

Odgovor na tri sumnje (T. I.). Radi se o sumnjama koje imaju materijalisti (nemoćni su da sebi predstave velikog Boga, nemoćni su sebi predstaviti pojam stvaranja iz ničesa, tvrde da je zakonitost kod bića namjerna i principijelna). Jedan se člankopisac, dr prof. Mustafa Abdul Vahld, pozabavio pitanjem *mladeži i njihova odnosa prema Islamu kao i stava koji ima Islam prema mladeži*. Autor osobito ističe pozitivni program Islama u odgoju mladeži. Vrijedan je zatim članak u kojem je opisan *Istambul kroz vijekove* te nekoliko zapaženih *pjesama* Osmana Kolaka. Pri kraju lista ima i nešto *kronike*, zabilježbi o životu đaka G. H. Medrese »Gazi Husrevbeg«.

Već samo kroz ovaj kratki prikaz samo jednog broja *Zemzema* možete vidjeti da je časopis zanimljiv i da može svakog upoznati s osnovama Islama i s problemima koje ima Islam kao religija danas. Problemi su isti kao i oni koje imamo i mi kršćani. List se naručuje kod: »Redakcija »Zemzema«, Sarajevo, Poštanski pretnac 271.

A. Rebić